

CROÀCIA

del 16 al 23 de juliol de 2011

El dia 16 de juliol, de bon matí, amb moltes ganes, emprenguérem viatge cap a Croàcia.

A l'arribada ja ens espera Matei, el nostre guia que ens acompanyarà durant tot el recorregut per terres croates.

Ens crida l'atenció des d'un principi l'aspecte dels edificis: en general evidencien l'època comunista, a la qual, els guies li resten importància. Després de dinar comencem la visita de la capital, **Zagreb.**

Arribar a una d'aquestes ciutats centre-europees plenes d'història i de cultura, com Zagreb, fa que t'impressioni la quantitat de monuments, esglésies, palaus,... tots ells interessantíssims. Comprovem, però, que necessiten una forta inversió per la seva restauració. Els croates confien entrar a la Unió Europea el 2013 i rebre ajudes econòmiques,!!!

Amb moltes ganes, estem disposats a descobrir un vell país. Comencem, doncs, el nostre recorregut. Fem una visita panoràmica des de l'autocar per la Ciutat Baixa, plena d'edificis emblemàtics, en general, descuidats. Tots ells, situats enmig d'amplis parterres ajardinats i grans avingudes que recorden l'època d'esplendor de l'Imperi austro-hongarès: el Teatre de l'Òpera, el Pavelló de les Arts, el Museu de les Arts i Oficis, el Teatre Nacional Croata a la Plaça del Mariscal Tito, i ...un llarg etcètera. Hi trobem també l'estàtua de Krali Tomislav, primer rei croata (s. IX) que va defensar la Croàcia continental dels hongaresos i fou el primer a reunir totes les províncies croates en un sol país. És el personatge més cèlebre de la història de l'Estat i que presideix el gran passeig del centre de Zagreb.

Deixem l'autocar i ens endinsem a la Ciutat Alta. La guia ens explica que ens trobem al centre dels dos barris originaris de la ciutat de Zagreb: Kaptol i Gradec. A la Plaça de Sant Marc hi ha els edificis més emblemàtics de la ciutat: a la dreta l'edifici del Parlament on el 1918 es va proclamar la independència de Croàcia; a l'esquerra el Palau del Ban, la seu del govern croata i que actualment allotja el gabinet del primer ministre. Enfront, la magnífica església de Sant Marc del s. XIII, reconstruïda a finals del XIX en estil neogòtic. La curiosa teulada de ceràmica amb els escuts d'armes del regne tripartit: Croàcia-Dalmàcia-Eslavònia i al costat l'escut de la ciutat de Zagreb fan funcionar les nostres càmeres a ple rendiment. Francament meravellós. Voltem pels carrers del casc antic i descobrim que encara

conserven la grafia alemanya juntament amb la croata, vestigis de la dominació austro-húngara. Sortim de Gradec i, passem per la Porta de Pedra (Kamenita Vrata), una de les entrades originals de la ciutat i lloc de pelegrinatge a la capella de la Verge que es va salvar miraculosament d'un gran incendi. Allà hi trobem gran quantitat d'ofrenes i espelmes que la devoció popular ofereix diàriament.

Anant a Kaptol ens sorprèn un magnífic Sant Jordi de bronze, eqüestre, amb un drac de pedra mort als seus peus. Passem pel famós mercat Dolac de fruites, verdures i flors, i també carn i peix. És anomenat el gran ventre de Zagreb. Ens crida l'atenció la gran quantitat d'abelles que voleien per les fruites. Tot plegat és un toc de color i alegria. El pintoresc carrer Tkalciceva ens fa gaudir del més popular de la ciutat: petites botigues d'artesans, restaurants, cafeteries, terrasses plenes de gent i soroll... Avui en dia lloc de moda preferit per la gent jove. Carrers d'antigues cases de fusta, que ens porten al passat. Aquesta part ens captiva. La Plaça de Josip Jelacic, presidida per la seva espectacular estàtua eqüestre ens indica d'on poden venir els enemics: actualment orientada cap el sud, en el segle XIX ho estava vers el nord, ja que havia de protegir el poble croata dels hongaresos. Des de l'hotel tenim l'oportunitat de la vista panoràmica del Zagreb nocturn i, sobretot, l'espectacular sortida de sol.

L'endemà, la Catedral, un dels símbols de Zagreb, dedicada a l'Assumpció de Maria. La més gran i alta de Croàcia (105 m.) Data del 1094 i diferents estils han deixat la seva empremta: gòtic, neogòtic. En el lateral de la porta d'entrada hi trobem un bonic Sant Jordi. En el seu interior hi ha obres d'art molt destacables com el tríptic del Gòlgota d'Albrecht Dürer, del s. XV. També el sarcòfag d'un dels cardenals més notables que ha tingut la diòcesi de Zagreb, el cardenal Aloysius Viktor Stgrinac. Ara, el que sí ens crida l'atenció és una inscripció en la paret lateral dreta: l'escriptura glagolítica, de l'alfabet eslau, barreja de grec antic, hebreu i samarità (s. I). Es va conservar fins el s. XIX a les esglésies. El llatí el va fer desaparèixer. A la sortida de la Catedral veiem un monument al glagolític i les restes de la muralla de Zagreb.

Anem a conèixer **la península d'Istria.**

Primer objectiu: **Motovun.** S'anomena la Toscana croata i creiem que amb justícia. Pugem amb l'autocar revolt rere revolt, obrint cada cop més l'horitzó fins arribar a la vila emmurallada. Aquí trobem tot el

seu encant medieval. El carrer principal, empinat i tortuós fins a dalt de tot, ens porta al centre del poble on ens espera el dinar. Lloc idíl·lic. Dinem a l'aire lliure, sota els arbres, contemplant el preciós paisatge de vinyes i boscos. A la tarda, continuem cap a Opatija.

Una breu parada a **Rijeka** ens permet apreciar el caràcter industrial d'aquesta ciutat.

A **Opatija**, de bon principi, ja ens crida l'atenció els elegants hotelets, residència de la noblesa centre-europea del segle XIX i principis del XX. Des que l'emperadriu austríaca Anna Maria de Cerdunya va posar de moda aquest indret, els grans hotels, casinos, jardins, salons de ball... van proliferar. Encara ara, es conserva el toc aristocràtic i la magnificència de l'època dels Habsburg. Sobretot, el trobem en el Lungomare del s. XVIII. Un passeig ple de romanticisme que nosaltres varem recórrer (uns quants metres, té 12 kms.!) al capvespre, sent un veritable relax al final d'un dia ple de sensacions. Aquest passeig gairebé nocturn, vorejant el mar, ens va transportar a aquella època.

I, cap a **Pula**, la ciutat més gran d'Ístria. Plovisqueja, i tots, ben proveïts de paraigües i cangurs, ens disposem a entrar a l'amfiteatre que té més de 2.000 anys d'història i que va ser fet per l'emperador Claudi i ampliat per l'emperador Vespasià al mateix temps que es construïa el Coliseum de Roma (s. I). Té una capacitat de 23.000 persones assegudes. En els subterranis on hi havia els gladiadors o les feres, ara hi trobem

exposicions dels cultius antics: raïms i olives, a més de precioses àmfores. El

nostre deambular ens condueix a la porta de la ciutat emmurallada

"Gèminis" i més endavant a l'Arc de Triomf dels Sergians en honor dels tres germans que

varen morir a la guerra. És curiós veure com la mare hi fa constar que fou ella qui el va pagar. Pel carrer principal, ple de turistes, ens integrem en el corrent de color i regust romà que es respira a tot arreu, fins arribar al Temple d'August. Visita esplèndida que ens impregna de l'època romana.

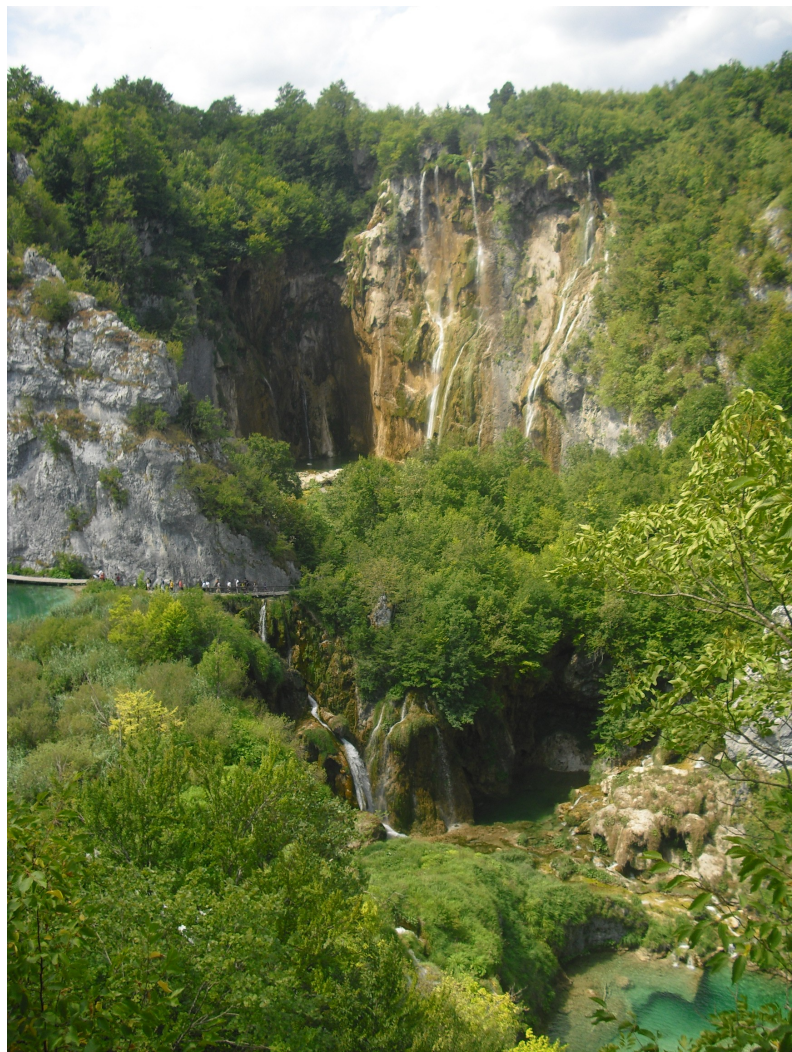
Rovinj, anomenada la Venècia de l'Adriàtic, ens enlluerna amb la bellesa de les seves cases acolorides tocant el mar. No és estrany que ja, en el s. VII se'n parli. Ens animem a visitar l'església de Santa Euphemia. Muntanya amunt, a ple migdia. Cansats, suats, però contents per la recompensa: una panoràmica espectacular del poble i la seva badia. El més difícil es baixar... carrers de marbre amb pendent pronunciada. Patinatge forçat... digne de immortalitzar-ho... Anem al mercat a comprar fruita i, què trobem? Peres d'Aitona!!!

Porèc, un excel·lent destí turístic, sobretot pel seu patrimoni cultural, declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO el 1997. El casc antic està situat en un indret que s'endinsa en el mar i és on es troben els principals monuments amb més de 2.000 anys d'història. Destaca la Basílica de Sant Eufraasi, malgrat des de l'exterior no es pot endevinar el tresor artístic que conté perquè queda integrat en l'entorn. Les restes paleo-cristianes i els mosaics bizantins del seu altar sobresurten del conjunt, en general bizanti, s.V, i que s'emmarca en determinats llocs dins de la decoració veneciana, s. XIII. Una autèntica joia. L'estil venecià queda palès en tota la vila.

Deixem ja la península d'Istria i comencem el meravellós paisatge de la **Costa Dàlmata**.

Parada tècnica a **Senj** i ja ens endinsem a la part muntanyosa cap a **Plitvice**. Allà ens expliquen la formació d'aquest espai meravellós de la naturalesa salvatge. Les aigües de dos rius: el riu negre (marijeka) i el riu blanc (bijela rijeka) circulen entre els llacs, travessen les roques dolomítiques i dissolen la calcària que es rediposita per formar barreres de

travertí que separen els llacs entre ells, construint noves coves i salts d'aigua. Aquest fenomen geològic, amb una antiguitat que no supera els quatre mil·lennis se segueix produint, modificant constantment el seu aspecte. Hi ha un total de 16 llacs, que van abocant les aigües els uns en els altres en perfecte harmonia. La visita és a peu a través de caminets i passarel·les de fusta, però també en vaixell i una petita part en trenet. El recorregut és esplèndid. Et sents immers en la natura. A cada tombant, una nova meravella. S'arriben a comptabilitzar més de 90 cascades de totes dimensions. Els boscos de faigs i avets ens són un autèntic relax. La varietat de flora ens admira a cada pas. Cada racó del parc és una visió diferent, una sorpresa, un descans per la vista i pels sentits. Té el guardó del Patrimoni Mundial de la Humanitat per la UNESCO al 1979. Marxem amb la recança de deixar un lloc privilegiat.█

Arribem a **Zadar**. Visita obligada al barri antic i històric de la ciutat, que és el més gran de tot l'Adriàtic croata. L'església de Santa Anastàsia i Sant Simeó atrauen la nostra atenció però la gran

meravella és l'església circular preromànica de Sant Donat del s. IX. Trobem la porta Terraferma amb el símbol de Sant Marc de l'època veneciana. Cap al tard anem a descansar vora el mar, on l'original i espectacular "orgue marí" fa les nostres delícies. Abans, però, no hem passat per alt el famós licor

Maraskino, ja que és en aquesta zona de la Riviera Makarska on es conreen les cireres Maraska, típiques d'aquesta regió, a partir de les quals s'elabora el finíssim licor. La nit ens va obsequiar amb una més que notable tempesta de trons, llamps i aigua. Sort que ja érem a l'hotel! Una estona abans, pobre equipatge!█

A **Sibènik** tenim la sort de trobar un guia excel·lent. La descoberta de la vila resulta d'allò més interessant. Ens fa fixar en tots els detalls: forma de reforçar les parets amb enormes grapes perfectament visibles, suports per penjar la roba i per assecar també

menjar: pernils, llonganisses...a ple carrer, la importància de les escultures referents al lleó alat italià (Mussolini deia que on hi havia un lleó alat era d'Itàlia i per això l'eliminació de molts d'ells), les columnes indicadores de la riquesa familiar, l'abeurador de gossos i gats als carrers, la "Casa de les Anelles" amb l'artística escala i les anelles per penjar les veles dels vaixells i que feien quedar tot el carrer a l'ombra..., l'estil venecià que trobem en molts edificis i en quantitat de detalls... La vista general del barri antic i de l'Ajuntament en deixa palès la pedra blanca, pròpia d'aquesta zona. Així ho veiem, sobretot a la Catedral, en la seva construcció sense ciment. Ens sorprèn la franja de cares que hi ha al voltant del monument: són gent del poble. Cosa impensable, fins aleshores només era la noblesa qui tenia dret a quedar immortalitzada. Adam i Eva custodiant l'entrada, però el que ens admira al màxim és el baptisteri: quina meravella, un gòtic venecià que ens deixa fascinats. La cloenda de tot aquest recorregut és una estona de repòs entre murs mil·lenaris escoltant un grup de música folklòrica a capel·la que ens deixa enamorats de Sibènik.

Tornem a la **Costa Dàlmata** que cada vegada es va fent més bonica. 1.200 illes que voregen la costa i que en el nostre viatge anem veient amb tota la seva espectacularitat. És francament d'una bellesa excepcional: la costa amb els seus poblets a tocar el mar, les illes, la blavor de l'aigua...

Així arribem a **Trogir**. Vila preciosa amb grans vestigis venecians a tot arreu. Cal destacar la Catedral.

Split, el cor del Mediterrani... En el s. III l'Emperador Diocleciana es va enamorar de la seva badia i hi va fer construir un Palau d'enormes dimensions perquè "era el lloc més bonic del món per fer-ho". La ciutat va créixer al voltant de la casa de descans de l'Emperador romà. És la ciutat més gran de Croàcia després de Zagreb i el principal centre cultural. L'entrada al Palau, amb l'enorme volta de travertí, ens impressiona. També l'antiga basílica-catedral de Sant Duim, patró d'Split, on s'ubica el mausoleu de l'Emperador: el "sancta sanctorum". Passegem per tot el recinte, atapeït de cases i gent (hi viuen unes 2.000 persones). Al voltant, la

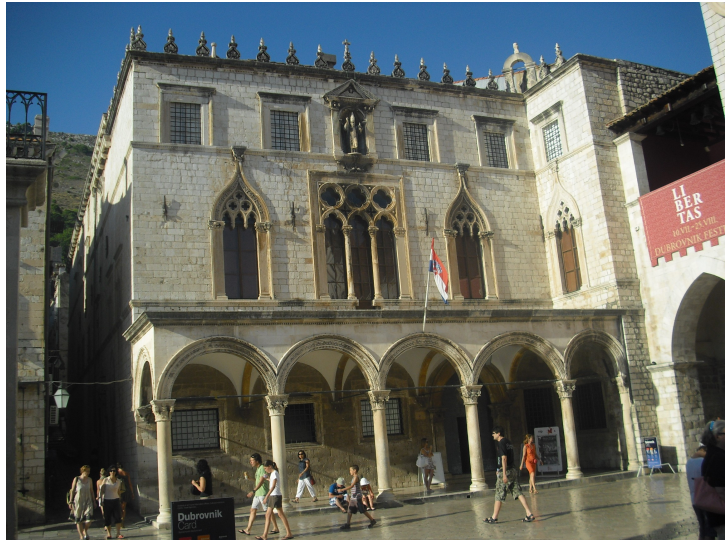
impressionant muralla, l'espectacular estàtua de bronze del bisbe Grgur Ninski, considerat

patró de la llengua croata, l'emblemàtic campanar romànic del s. XIII, altíssim i visible des de tota la ciutat.

Després de la magnífica desembocadura del riu Neretva, trobem la frontera amb Bòsnia-Herzegovina. Uns 20 kms. de sortida al mar Adriàtic que té aquest país, fruit d'acords internacionals. Camí de **Ston** veiem els viviers d'ostres que podrem assaborir al dinar.

Finalment, **DUBROVNIK**. La nostra primera visita a “la perla de l'Adriàtic”, (segons va dir George Shaw) és a la nit. La ciutat il·luminada, els edificis notables, el terra de marbre... l'Stradum, l'ambient festiu, ... ens trasllada a un món de somni. Aquesta sensació de trobar-te en un lloc excepcional ens acompanya durant tot el temps que estem en aquest espai d'història i art. El claustre i farmàcia dels franciscans, Sant Blas, el convent dels Dominics, el Palau Sponza, el Palau del Rector, la Catedral barroca del s. XVII, i sobretot les impressionants muralles. La pujada al telefèric ens permet abastar amb la vista tota la magnificència de la ciutat. Té ben merescut el formar part del patrimoni universal de la UNESCO. Després de tantes meravelles, volem acabar de comprar algun record per a la família i amics. Ara només ens falta acabar de gastar les kunes i lupes que ens queden... .

La nostra visita a les illes Elafiti mereix un comentari a part. El dia, tapat, però res fa presagiar la tempesta que ve. Contents, contemplant Dubrovnik des del mar, anem navegant mar endins... L'illa, tranquil·la. Hi ha qui veu el que ve i té pressa de marxar. El capità posa rumb a port, però anunciant que serà difícil per l'alçada de les ones (uns 4 m.) Nosaltres ja en participem: aigua a dojo de dalt, onades enormes al nostre voltant, trons i llamps que veiem com encenen una muntanya a la costa. El nostre catamarà balancejant-se com si fos de joguina... Hi ha qui ens alerta de no agafar-nos al pal metàl·lic... però, sí, agafar-nos bé... Els qui no estan marejats, aguanten com poden... Hi ha qui comença a cantar “el nostre avi va anar a Cuba...”, Els qui encara poden, continuen fins “moriren al peu del canó” i!!!! Ja ens hi

vèiem!!!! Després del gran ensurt: “Arribàrem a port” A continuació, l’alegria compartida per trepitjar terra ferma. El dinar ens espera. Però, seguint la meteorologia del dia, amb paraigua i posant els peus on es pot per evitar el riu d’aigua que ens passa per davall....

Aquí acaba el nostre viatge. Tots hem estat a gust amb els companys. Hem fet nous amics i esperem tornar a veure’ns, si pot ser, en un altre viatge.

Notes d’interès:

- Islàndia, EEUU. i Vaticà varen ser els primers en acceptar la independència de Croàcia
- Tito va unir Croàcia, Eslovènia, Sèrbia, Montenegro, Macedònia i Bòsnia -Herzegovina en Iugoeslàvia
- Bosnis: musulmans, llengua bòsnia
- Croates: catòlics, llengua croata
- Serbis: ortodoxos, llengua ciríl·lica
- El mar Adriàtic té un corrent que puja per Croàcia i baixa per Itàlia, per això la costa croata és molt més neta que la italiana. A més les illes tenen la part que toca al continent, pelada i sense vegetació degut al vent que ve de terra. La part del mar és verda i frondosa perquè el vent que la toca afavoreix la vegetació. Sovint, el vent que ve del continent és tan fort que impedeix la circulació de cotxes i vaixells
- Croàcia té set parcs naturals. El més gran és Plitvice
- Les illes més properes a Itàlia són les més boniques
- Després de la I i II Guerra Mundial i la de Iugoslàvia varen marxar, sobretot de les illes, a Xile, Austràlia i EEUU 15 milions de croates
- Els croates no saben els seus orígens, però sí que és l’eslau
- Tito deia que les dones més guapes del món eren d’Split

Cristina Morral Cases
Setembre de 2011